

18.04.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**18 Nisan 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

18 Nisan 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

ATAMA KARARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atama Hakkında Karar (Karar: 2022/147)

YÖNETMELİKLER

- Abdullah Gül Üniversitesi Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İnönü Üniversitesi Geleneksel Halk İlaçları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Trakya Üniversitesi Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Trakya Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- 2022 Yılı Mart Ayına Ait Dahilde İşleme İzin Belgelerinin (D1) Listesi
- 2022 Yılı Mart Ayına Ait Yurt İçi Satış ve Teslim Belgelerinin (D3) Listesi
- 2022 Yılı Mart Ayına Ait Hariçte İşleme İzin Belgelerinin (H1) Listesi
- Firma Talebine İstinaden İptal Edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri Listesi

3,5 milyar liralık tarımsal destek ödemesi yapılacak

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 3 milyar 582 milyon 67 bin 553 liralık tarımsal destekleme ödemesini bugünden itibaren çiftçilerin hesaplarına aktarmaya başlayacaklarını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Kirişçi, Twitter hesabı üzerinden tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklamalarda bulundu. Bakan Kirişçi, 3 milyar 582 milyon 67 bin 553 liralık tarımsal destekleme ödemelerini bugünden itibaren çiftçilerin hesaplarına aktarmaya başlayacaklarını bildirdi.

Bu tutarın 3 milyar 267 milyon 722 bin 461 lirasının alan bazlı ek girdi desteği olduğunu belirten Kirişçi, ödemenin 313 milyon 860 bin 407 lirasının mazot ve gübre desteği, 484 bin 685 lirasının da hayvan gen kaynakları desteği kapsamında yapılacağını aktardı.

Söz konusu desteklerden 1 milyon 108 bin 599 çiftçi yararlanacağını kaydeden Bakan Kirişçi, açıklamasında alan bazlı ek girdi desteği ile mazot ve gübre desteğinin ödeme programına ilişkin detaylarına da yer verdi.

Buna göre, kimlik numarasının son hanesi 0, 2, 4 olanlar ile vergi kimlik numarasının son hanesi 0, 1, 2, 3, 5, 7, 9 olanlara saat 18.00'den itibaren ödemeleri yapılacak.

Kimlik ve vergi kimlik numarasının son hanesi 6 ve 8 olanların hesaplarına 22 Nisan saat 18.00'den sonra destekleme ödemeleri yatırılacak.

Rusya, Türkiye’den bazı tarım ürünlerinin ithalat kısıtlamalarını kaldırdı

Rusya, Türkiye’den biber, nar, üzüm, portakal ve greyfurt ithalatına yönelik kısıtlamaları kaldırdı.

Rusya İnsan Sağlığı ve Tüketici Haklarını Koruma Servisinden (Rospotrebnadzor) yapılan yazılı açıklamada, yapılan değerlendirmeler sonucunda Türkiye’den çeşitli tarım ürünlerinin ithalatındaki kısıtlamaların kaldırıldığı bildirildi.

Açıklamada, Türkiye’den biber, nar, üzüm, portakal ve greyfurt ithalatına yönelik kısıtlamaların kaldırıldığı belirtildi.

USK Başkanı Çallı: Tereyağı stokunun ihraç edilmesi şart

Ulusal Süt Konseyi (USK) Başkanı Harun Çallı, tereyağına uygulanacak ihracat kısıtlamasının sektöre zarar vereceğini belirterek, “Toplam stok miktarımız iç pazar talebinin çok üzerinde. Dolayısıyla stoklarımızdaki tereyağının ihraç edilmesi gerekiyor.” dedi.

Ulusal Süt Konseyi (USK) Başkanı Harun Çallı, tereyağında uygulanacak ihracat kısıtlamasının sektöre zarar vereceğine işaret ederek uygulamadan geri dönülmesini istedi. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın almış olduğu kararla 18 Nisan'dan itibaren uygulamaya alınacak olan tereyağı ihraç kısıtlamasının sektöre vereceği zararlara işaret eden Çallı, “Şu anda süt sanayicilerimizin stoklarında yurtiçinde pazarlayabileceğinden daha fazla tereyağı var. Toplam stok miktarımız iç pazar talebinin çok üzerinde. Dolayısıyla stoklarımızdaki tereyağının ihraç edilmesi gerekiyor. Tereyağında ihracat hem iç pazarımızdaki arz-talep dengesi hem de dolaylı olarak diğer süt ürünlerinde ortaya çıkabilecek yukarı yönlü fiyat hareketlerinin yaşanmaması bakımından oldukça önemli. İhtiyaçtan fazla stokta bekleyen tereyağı gibi emtia niteliğindeki ürünlerin iç pazar dengesini bozma potansiyeli oldukça yüksek. Üstelik şu anda yakalamış olduğumuz fiyat avantajıyla sanayicilerimiz stoklarını çok hızlı bir şekilde ihraç edebilecek durumdalar.” dedi.

Kısıtlamanın etkileri diğer süt ürünlerine de sirayet edebilir

Tereyağında uygulanacak olan kısıtlamanın diğer süt ürünleri ihracatını da etkileyeceğini kaydeden Çallı, “Ülkemizden tereyağı alımı yapan ülkeler aynı zamanda süttozu ve peynir gibi ürünlerde sektörümüzün müşterisi konumundalar. Yapılan kontratlar ve ödemelere rağmen tereyağı sevkiyatının yapılamaması karşı

18.04.2022

tarafda diğ er ürünlerin ihracatının da yasaklanacağı düşüncesini oluşturur. Bu durumda ihracatçılarımız talep iptalleri ve cezai yaptırımlarla karşılaşabilir. Hatta ihracat pazarının tamamen kaybedilmesine sebep olabilir. Dolayısıyla uygulamanın tüm boyutlarıyla ele alınması gerekir.” ifadelerini kullandı.

Markette 40 ürünün 29'unda fiyatlar artı

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, 30 Mart-11 Nisan'da markette 40 ürünün 29'unda fiyat artışı, 10'unda fiyat azalışı görüldüğünü bildirdi.

Ramazan'ın ayının başlangıcından 11 Nisan'a kadarki süreçte üreticiyle market arasındaki fiyat farklarına ve yıllık bazdaki fiyat değişimlerine yönelik değerlendirmelerde bulunan Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, bu dönemde üretici ile market arasındaki fiyat farkının en fazla yüzde 494,5 ile elmada olduğunu söyledi.

Bayraktar, elmayı yüzde 356,8 ile kabak, yüzde 348 ile limon, yüzde 331,88 ile maydanoz, yüzde 260,39 ile yeşil mercimek, yüzde 260,31 ile karnabahar, yüzde 257,18 ile kuru fasulye, yüzde 256,57 kuru soğan, yüzde 255,14 ıspanak, yüzde 236,18 ile patlıcan, yüzde 233,45 nohut, yüzde 231,19 kırmızı mercimek, yüzde 226,85 marul ve yüzde 225,82 salatalığın takip ettiğini aktardı.

Bu süreçte fiyatı en fazla artan ürünün, markette beyaz lahana, üreticide marul, fiyatı en fazla düşen ürünün markette karnabahar, üreticide kuru soğan olduğunu belirten Bayraktar, "Ramazan ortasında markette 40 ürünün 29'unda fiyat artışı, 10'unda fiyat azalışı görülürken sadece bir üründe fiyat değişimi olmadı." ifadesini kullandı.

Üreticide 15 ürünün fiyatı arttı

Bu dönemde üreticide 32 ürünün 15'inde fiyat artışı, 6'sında fiyat düşüşü görüldüğünün, 11 üründe ise değişim yaşanmadığının altını çizen Bayraktar; marul,

sivri biber, salatalık, maydanoz ve yeşil soğan fiyatlarındaki artışta geciken hasat nedeniyle meydana gelen ürün arzındaki azalışın etkili olduğu bilgisini paylaştı.

Geçen yıla göre kıyaslandığında markette 40 ürünün 40'ında da fiyat artışı olduğuna dikkate çeken Bayraktar, artışların yüzde 14,62 ile yüzde 453,52 arasında değiştiğini kaydetti.

“Planlı üretime geçmeliyiz

Üreticinin her yıl fiyata göre ekim yaptığını, fazla üretim yapınca da fiyatların düştüğünü dile getiren Bayraktar, “Ürün elde kalıyor. Gelecek sene bu ürünü ekmiyor fiyatlar yükseliyor. Fırsatçılara ve stokçulara gün doğuyor. Ürün kısa bir zamanda kara borsaya düşüyor. Bu kısır döngü üreticiyi de tüketiciyi de memnun etmiyor. Başta soğan ve patates olmak üzere birçok üründe her sene bu sorun yaşanıyor. Bu durum sürdürülemez. İhtiyaca göre üretim planlaması yapıldığında istikrarlı gelire kavuşan çiftçi üretimden vazgeçmez. Tüketicide fahiş fiyatlardan kurtulmuş olur.”

“Girdi fiyatları mutlaka düşürülmeli”

Tüketici fiyatlarındaki artışı durdurmak ve fiyatları indirmek için sürekli artan mazot, gübre, yem, elektrik ve zirai ilaç gibi girdi fiyatlarının mutlaka düşürülmesi gerektiğinin altını çizen Bayraktar, fiyat artışlarını durmaya yönelik önerilerini şöyle sıraladı:

- “Üretim ve dış ticaret planlaması ciddiyetle ele alınmalı ve uygulanmalıdır.
- Hal yasası ile zincir marketlere tanınan üreticiden doğrudan ürün alma yetkisi daha sıkı denetlenmelidir.
- Denetimler yasak savma kabilinden olmamalı, sonuç alınacak şekilde düzenlenmelidir.
- Gündemde olan hal kanunu ve perakendeci kanunu gibi konuyla doğrudan ilgili yasalarda hem üretici hem de tüketici lehine olacak gerekli değişiklikler konuyla ilgili tüm paydaşlar tarafından tartışılarak şeffaf ve objektif bir şekilde yapılmalıdır.
- Kooperatif ve üretici birlikleri işlevsel hale getirilmelidir.
- Tüketici örgütleri güçlendirilmeli, piyasayı kontrol edebilecek duruma getirilebilmelidir.
- Tarım ürünlerinin nakliyesinde daha az maliyetli olan deniz ve tren taşımacılığı etkin hale getirilmeli ve sübvansiyon uygulanmalıdır.
- Hasatta, yükleme ve nakliye esnasında oluşan ürün kayıplarını azaltacak tedbirler alınmalıdır.”

Hazine ve Maliye Bakanlığı fiyat denetimleri için sahada

Hazine ve Maliye Bakanlığı, fahiş fiyat ve stokçulukla mücadele etmek amacıyla saha çalışmalarına hız verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, fahiş fiyat ve stokçulukla mücadele etmek, KDV indirimlerinin etiketlere yansiyıp yansımadığını kontrol etmek ve kayıt dışı ekonomiyle etkin mücadele amacıyla saha çalışmalarına hız verdi.

Bu kapsamda piyasadaki fiyatları mercek altına alan Bakanlık, birçok sektöre ilişkin yaptığı detaylı risk analizleri çerçevesinde ülke geneline yönelik denetim planları hazırladı.

Denetim planları doğrultusunda faaliyet alanları ile ciro büyüklükleri dikkate alınarak Bakanlık risk analiz sistemleri sonuçlarına göre belirlenen gıda, otomotiv, yağ, gübre, şeker, inşaat malzemeleri, alkollü içecek, tütün ürünleri, sıvı yakıt, demir-çelik, tahıl, kahve ve canlı kümes hayvanları toptan ticareti gibi 30'a yakın sektörde faaliyet gösteren mükelleflerin ilgili adreslerinde saha denetimi çalışması icra edildi.

Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Nureddin Nebati'nin talimatı ile temel ihtiyaç ürünlerinde KDV oran indirimleri başta olmak üzere vatandaşların alım güçlerini artırmak adına alınan kararların etkinliğini azaltacak yönde uygulamalar yapan firmalar tespit edilerek, vergi kayıp kaçağının önüne geçmek amacıyla denetimler artırıldı.

Gıda sektörüne yönelik denetimlerde, tedarik zincirleri dikkate alınarak ürünlerde üretim yerinden nihai tüketicilere ulaşma aşamasına kadar arz-talep dengesiyle

uyuşmayacak şekilde spekülâf fiyat artışının olup olmadığı hususuna özellikle bakıldı.

Denetimlerde fiili stok sayımları yapılarak işletmelerdeki ana girdiler sonucunda ne kadar ürün üretildiği kontrol edildi. Bu kapsamda ekonomik faaliyetlerin yoğun olduğu yerlerde sevk irsalıyesiz mal sevkiyatlarının yapıldığı tespit edilen işletmelere gerekli cezalar kesildi. Yine işyerlerindeki sigortasız ve kayıt dışı çalışanlara ilişkin gerekli tespitler yapılarak cezai işlemler uygulandı.

Bakan Nebati'nin Şubat ayında oluşturulacağını duyurduğu Enflasyonla Mücadele Timi fahiş fiyat artışlarına karşı denetimlerini sürdürüyor. Fahiş fiyat artışlarına karşı mücadele ve denetimler ilerleyen günlerde de devam edecek.

Hayvanı ahıra kapattık, bittik!

Besiciler meraların tarım ve imara açılması nedeniyle hayvanların ahıra kapatılmasından şikayetçi. Hepsi devletten kolaylık bekliyor.

Çiftçinin, besicinin hiç bu kadar feryadı duyulmamıştı. O sesi yerinde duymak için Ankara Sincan'a 45 km uzaklıktaki Çokören köyüne gittim. Bu köy hayvancılığı terk etmemiş. Köyde 12 bin koyun, bin 500 tiftik keçisi, 150 büyükbaş, 12 de manda var. Hayvancılık yapanlar kışı zor geçirdi. Hayvanlar zayıflamış. Nihat Babaözü "Et iyi para edecek ama et yok. Dişi hayvanlar kesime gidecek. Başka türlü çark dönmüyor" diyor.

Babaözü litresi 5 liradan devlete ya da Süt Birliği'ne günlük bin liralık süt satıyor. Bu her zaman olmadığı için sokak sütçüsüne litresi 4 liradan veriyor. Bu haliyle hayvancılığın yürümez hale geldiğini belirtiyor. Babaözü şunları söylüyor: "Hayvancılığı modern ahırdan uzaklaştırmak, arazi besiciliğine geçmek lazım. Yemin katkı maddesinin yüzde 70'i ithal. İnsanları AVM'lere, hayvanları ahırlara doldurduk. Baktık ki soyulmuşuz. İthal hayvanlar doymak bilmiyor. Yılda 400 bin buzağı ölüyor. Bu ithal ettiğimizde 400 bin hayvana karşılık bir et demek. 2 milyon kuzu ölümü var. Ahıra girmek içimden gelmiyor. Yaptığımız işten para kazanamıyoruz."

Süt konusunda çok dertliler. Çiftçi ve besici Nihat Babaözü şöyle devam ediyor: 'Hayvana yem yetişmiyor. Bunlar süt ırkı hayvan olduğu için fazla yem yemek zorunda. Yemin çuvalı 330 TL. Kilosu 6 lira 60 kuruşa geliyor. Süt Konseyi sütün litresini 5 lira 70 kuruş açıkladı. Ama Süt Birliği 5 liraya alıyor. 6-7 ay sonra 1 lira devlet desteği veriliyor. Sütün maliyeti 6,65 lirayla geliyor. Ben veriyorum 5 liraya. Süt

için soğutma tankını çalıştırmanız lazım. Çiftliğin aylık elektrik faturası 30 bin lirayken şimdi katlandı.”

MANDA SÜTÜ YOK

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, manda kaymağı için şifa demesinden sonra manda sütüne ilgi arttı. Litresi 25 lira olan sütün fiyatı 35 liraya çıktı. Neden hayvanlar meralara çıkarılmıyor da, ahır besiciliği yapılıyor? Bunu sorduğumda besiciler şunları söyledi: “Meralar işgal edilmiş ve oralara ekin ekiliyor. Tarım Müdürlüğü'ne gidiyorsunuz, 'Bu bizim işimiz değil, belediyeye gidin' diyorlar. Belediye 'O işlere kaymakamlık bakıyor' diyor. Kaymakamlık inceleme için araç parası olarak bin lira istiyor. Yani devletin malını korumak için cebinizden para vermeniz gerekiyor. Bu durumda mera hayvancılığı yapılamıyor.”

Merkez'den zorunlu karşılık adımı

TCMB TL zorunlu karşılıklara ödediği faizi sıfıra indirdi, dövizden dönüşen TL için ilave faiz ödemeyi sonlandırdı, komisyonları düzenledi.

Merkez Bankası (TCMB) TL cinsi zorunlu karşılıklara uyguladığı faiz oranını sıfıra çekerken, gerçek kişilerde dövizden dönüşüme uyguladığı ilave faiz ödemesini de sonlandırdı.

TCMB dövizden TL'ye dönüşüm sağlayamayanlar için döviz hesaplarına %1.5 olarak daha önce uygulayacağını açıkladığı komisyon sisteminde değişikliğe de gitti. Banka Cuma günü bankalara gönderdiği yazı ile gerçekleştirdiği değişikliklerin 15 Nisan tesis tesis tarihinden itibaren geçerli olacağını belirtti.

Değişiklik öncesi zorunlu karşılıklara TL payını artırıcı yönde %8.5 ile %14 arasında farklılaşan faiz oranları uygulanıyordu.

TCMB gönderdiği yazıda, "Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklara uygulanacak faiz/nema oranı yüzde sıfır olarak belirlenmiş ve yurt içi yerleşik gerçek kişilere ait hesapların dönüşümüne bağlı olarak Türk lirası zorunlu karşılıklara ilave faiz/nema ödenmesi uygulamasına son verilmiştir" dedi.

Yüzde 20 dönüşümü sağlayamayanlara 2 ay öteleme

TCMB gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı DTH'tan TL'ye %20 dönüşüm oranı hedefine ulaşılması için belirlenmiş olan 8 Temmuz tarihini 2 Eylül'e erteledi.

TCMB, 2020 sonunda sıfırlanan döviz komisyon oranlarını dövizden TL'ye dönüşüm %10 ve %20 oranlarını belli tarihe kadar sağlayamayanlar için sıfırdan %1.5'e yükseltmişti.

Uygulamaya göre dönüşüm oranlarını tutturamayan bankalar dolar ve euro cinsinde yıllık %1.5 oranında komisyon oranlarını uygulaması yaklaşık 3 ay ötelenmişti. Uygulama komisyon ödememek için %10 oranında DTH dönüşüm oranı için 15 Nisan'a, %20 oranında dönüşüm için 8 Temmuz'a kadar yapılmasını öngörüyordu.

Şimdi ise 8 Temmuz tarihi 2 Eylül'e ötelenmiş oldu. TCMB ayrıca 2 Eylül'e kadar %10 oranında dönüşüm sağlayamayan bankalara da "iki kat" komisyon uygulayacak.

TCMB'nin komisyon uygulamasında yaptığı değişiklikler şöyle:

*Gerçek kişi dönüşüm oranının hesaplanmasında sektörde yeknesaklığı sağlamak üzere, söz konusu oranın paydasında yurt içi yerleşik gerçek kişiler olarak DT200H Döviz Tevdiat Hesapları/Yabancı Para Katılım Fonu Bilgi Cetvelinde raporlanan yurt içi yerleşik gerçek kişiler ile yurt dışı şubeler nezdinde izlenen yurt içi yerleşik gerçek kişilere ait hesaplar dikkate alınacak

*Altın hesaplarından Türk lirası mevduat/katılma hesaplarına dönüşen tutarlar dönüşüm oranı hesaplamasının pay kısmında dikkate alınacak, diğer taraftan payda kısmında altın hesapları yer almayacak

*Gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı %20 dönüşüm oranı hedefine ulaşılması için belirlenmiş olan tarih 8 Temmuz 2022 yerine 2 Eylül 2022 olarak uygulanacak, hedefe ulaşamayan bankalardan 2 Eylül 2022 yükümlülük tarihinden itibaren ilgili zorunlu karşılık tesis döneminin bitimini takip eden ikinci iş günü komisyon tahsil edilecek

*15 Nisan 2022 yükümlülük tarihi itibarıyla dönüşüm oranı gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı %10'a ulaşamayan ancak bu tarihten sonra 19 Ağustos 2022 yükümlülük tarihine (dâhil) kadar olan dönemde %10'a ulaşan bankalardan ulaştıkları yükümlülük tarihine ilişkin zorunlu karşılık tesis dönemi başlangıcından 19 Ağustos 2022 yükümlülük tarihine ilişkin zorunlu karşılık tesis dönemi bitimine kadar komisyon tahsil edilmeyecek

*2 Eylül 2022 yükümlülük tarihi itibarıyla dönüşüm oranı gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı %20'ye ulaşamayan ancak bu tarihten sonra 9 Aralık 2022 yükümlülük tarihine (dâhil) kadar olan dönemde %20'ye ulaşan bankalardan ulaştıkları yükümlülük tarihine ilişkin zorunlu karşılık tesis dönemi başlangıcından 9 Aralık 2022 yükümlülük tarihine ilişkin zorunlu karşılık tesis dönemi bitimine kadar komisyon tahsil edilmeyecek

18.04.2022

*2 Eylül 2022 yükümlölük tarihi itibarıyla dönüşüm oranı gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı %10'a ulaşamayan bankalardan alınacak komisyonun oranları Tarife Cetveli'nin 30'uncu maddesinde düzenlenmiş olan komisyon oranlarının iki katı olarak uygulanacak

*Hedeflere ulaşp daha sonraki dönemlerde tekrar hedefin altına düşen bankalardan hedefin altına düştükleri dönemler için komisyon tahsil edilecek, üzerinde kaldıkları dönemler için komisyon tahsil edilmeyecek.

Yurttan alnan vergiler rekor kırdı, giderler katlanarak arttı

Cumhurbaşkanlığı ve bazı bakanlıkların üç aylık harcaması beklentileri aştı. Bu nedenle başlangıç ödenekleri artırıldı. Yurttan alnan vergiler de rekor kırdı.

İğneden ipliğe her ürüne gelen zamlar yurttaş bezdirirken vergi gelirlerini artırıyor. Bununla birlikte harcamalar da katlanıyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın verilerine göre, içerisinde bakanlıklar ile genel müdürlüklerin de bulunduğu genel bütçeli idarelere Bütçe Yasası ile verilen başlangıç ödeneği 1.7 trilyon TL'ydı. Kurumların üç aylık toplam harcaması ise 565.6 milyar TL oldu.

Örneğin, Cumhurbaşkanlığı'na, Bütçe Yasası ile verilen başlangıç ödeneği 3.8 milyar TL'ydı. Üç aylık harcaması 1.1 milyar TL olan Cumhurbaşkanlığı'nın ödenek toplamının 4.2 milyar TL'ye çıkarılması dikkat çekti. Bazı bakanlıkların ödenek toplamı da başlangıç ödeneklerine göre artırıldı. Ödeneği ile birçok bakanlığı geride bırakan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu yılki bütçesi 16.1 milyar TL'ydı. Üç aylık harcaması 5.1 milyar TL oldu.

Bakanlıkların bütçesi neydi, ne oldu?

<i>Kurum adı</i>	<i>Başlangıç ödenegi (Milyar/TL)</i>	<i>Üç aylık harcama (Milyar/TL)</i>	<i>Yeni ödenek toplamı (Milyar/TL)</i>
Adalet Bakanlığı	33.3	9.3	33.5
Milli Savunma Bakanlığı	80.4	19.6	94.9
İçişleri Bakanlığı	14.7	3.5	15
Dışişleri Bakanlığı	7.4	2.2	7.5
Hazine ve Maliye Bakanlığı	774.9	310.6	855.2
Sağlık Bakanlığı	116.1	29.4	116.3
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	62.5	12.4	67.3
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	66.1	18.6	66.3
Kültür ve Turizm Bakanlığı	7.1	1.8	7.7
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	14.8	2.1	15.1
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	4.8	1.2	5.5
Gençlik ve Spor Bakanlığı	27.7	8.7	30.9
Tarım ve Orman Bakanlığı	64.6	15.9	65.1

VERGİLER COŞTU

Bütçenin vergi gelirleri de arttı. Bu yıl için bütçe ile hedeflenen vergi geliri toplam 1.2 trilyon TL'ydi. Mart itibarıyla tahsilat 455.1 milyar TL oldu. Gelir vergisinde yıllık hedef 257.1 milyar TL'ydi. Üç aylık gerçekleşme 68.7 milyar TL oldu. Kurumlar vergisinde yıllık hedef 172.4 milyar TL'ydi. Üç aylık gerçekleşme 102.8 milyar TL ile rekor kırdı. Motorlu taşıtlar vergisinde 24.5 milyar TL'lik yıllık bütçe hedefine karşılık üç ayda 9.7 milyar TL tahsilat yapıldı. Değerli konut vergisinde yıllık hedef 30.1 milyon TL'ydi. Üç aylık tahsilat 23.1 milyon TL oldu.

ZAMLAR DA YARADI

Bütçede bu yıl için hedeflenen ÖTV geliri 219.4 milyar TL'ydi. Üç ayda tahsilat 65.8 milyar TL oldu. Bazı kalemlerde ise daha yılın yarısı bile olmadan bütçede hedeflenen gelirin yarısı tahsil edildi. Petrol ve doğalgaz ürünleri, yani akaryakıttan beklenen yıllık ÖTV geliri 31.4 milyar TL'ydi. Üç ayda 15.4 milyar TL gelir elde edildi. Alkollü içkilerden alınan ÖTV'de 26.1 milyar TL'lik yıllık hedefe karşılık üç ayda 6.1 milyar TL, sigara başta olmak üzere tütünden beklenen yıllık 70.6 milyar TL'lik ÖTV gelirine karşılık da üç ayda 17.4 milyar TL tahsilat yapıldı. Özel iletişim vergisinde de 6.8 milyar TL'lik bütçe hedefine karşılık üç ayda 1.9 milyar TL tahsilat oldu. Dijital hizmet vergisinde yıllık bütçe hedefi 2.7 milyar TL'ydi. Üç aylık gerçekleşme 1.1 milyar TL oldu.

'Pençe Kilit Operasyonu' başlatıldı

Bakan Akar, "Irak'ın kuzeyinden halkımıza ve güvenlik güçlerimize yönelik terör saldırılarını bertaraf etmek ve hudut güvenliğini sağlamak amacıyla terör hedeflerine yönelik kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, bu gece itibarıyla Pençe Kilit Operasyonu'nu başlatmıştır." açıklaması yaptı.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Irak'ın kuzeyinde Metina, Zap ve Avaşin-Basyan bölgelerindeki terörist hedeflere yönelik karadan ve havadan Pençe Kilit Operasyonu'nun başlatıldığını açıkladı.

Akar, beraberinde Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Güler, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Musa Avsever, Deniz Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Adnan Özbal ile Hava Kuvvetleri Komutanlığı Karargahı'na geldi.

Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hasan Küçükakyüz tarafından karşılanan Bakan Akar, beraberindeki TSK komuta kademesi ile Hava Kuvvetleri Komutanlığı Harekat Merkezi'ne geçti.

Irak'ın kuzeyindeki terör hedeflerine yönelik düzenlenen hava harekâtına ilişkin brifing verilen Bakan Akar, daha sonra Muharip Hava Kuvveti Harekat Merkezi ile video konferans görüşmesi gerçekleştirdi.

Hava harekâtındaki son duruma ilişkin bilgi alan Akar, "Irak'ın kuzeyinden halkımıza ve güvenlik güçlerimize yönelik terör saldırılarını bertaraf etmek ve hudut güvenliğini sağlamak amacıyla terör hedeflerine yönelik kahraman Türk Silahlı

Kuvvetlerimiz, bu gece itibarıyla Pençe Kilit Operasyonu'nu başlatmıştır." diye konuştu.

Operasyon kapsamında terör örgütüne ait hedeflerin yoğun ateş altına alındığını belirten Akar, şunları söyledi:

"Hazırlanan plan kapsamında gerçekleştirilen operasyonda Metina, Zap ve Avaşin-Basyan bölgelerindeki terörist hedefleri önce hava kuvvetlerimiz tarafından ateş altına alındı. Kahraman pilotlarımız terör örgütüne ait barınak, sığınak, mağara, tünel, mühimmat depoları ile sözde karargahlardan oluşan hedefleri başarıyla vurdu. Fırtına, ÇNRA ve diğer topçu unsurlarımız tarafından da belirlenen hedefler yoğun şekilde ateş altına alınarak tam isabetle vuruldu. ATAK helikopterlerimiz, İHA ve SİHA'larımızla desteklenen kahraman komandolarımız ve bordo berelilerimiz karadan sızarak ve hava hücum hareketi ile bölgeye intikal etti. Şu ana kadar operasyonumuz planlandığı şekilde başarıyla devam ediyor. Birinci safhada belirlenen hedefler ele geçirildi."

"Mehmetçiğin nefesi teröristlerin ensesinde"

Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri unsurlarının görev aldığı hareketi Genelkurmay Başkanı Orgeneral Güler, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Avsever, Deniz Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Özbal ve Hava Kuvvetleri Komutanı Hasan Küçükakyüz ile hareket merkezlerinden takip ettiklerini ifade eden Akar, şunları kaydetti:

"Harekatla ilgili planlama safhasından itibaren detaylı bir çalışma yaptık. Mehmetçiğimiz asil milletimizin sevgisinden, güveninden ve duasından aldığı ilhamla komutanlarının emir ve komutasında çalışmalarını büyük bir kahramanlık ve fedakarlıkla yürütüyor. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kendisine verilen görevleri başaracağından şüphemiz yok. İnşallah bu hareket da planlandığı şekilde başarıyla tamamlanacak. Sonuç olarak 40 yıldan beri ülkemizin başına musallat olan terör belasından asil milletimizi kurtarmakta kararlıyız. En son terörist etkisiz hale getirilinceye kadar mücadelemiz devam edecek. Mehmetçiğin nefesi teröristlerin ensesinde. Terör örgütünün bir çöküş süreci içinde olduğunu görüyoruz. Bu arada tüm bu faaliyetlerimiz dost ve kardeş Irak'ın egemenlik hakları ve toprak bütünlüğüne saygılı bir şekilde gerçekleşiyor. Tekrar ifade etmek isterim ki bizim tek hedefimiz teröristlerdir. Sivillerin, çevrenin, kültürel ve dini yapıların zarar görmemesi için azami hassasiyet gösterilmektedir."

Harekata katılan pilotlara telsizden hitap etti

Milli Savunma Bakanı Akar, Pençe Kilit Operasyonu kapsamında gerçekleştirilen hava hareketine katılan pilotlarla da telsizden görüştü.

Pilotlara başarı dileklerini ileten Akar, "Faaliyetlerinizi yakından büyük bir gurur ve memnuniyetle takip ediyoruz. Şu ana kadar belirlenen hedefler planlanan şekilde

başarıyla vuruldu. Hava Kuvvetlerimizin şanlı tarihine uygun şekilde gerçekleştirdiğiniz bu görevler her zaman gururla hatırlanacak." şeklinde konuştu.

Ege, Akdeniz ve Karadeniz'de icra edilmekte olan Mavi Vatan Tatbikatı'nı sevk ve idare eden Donanma Komutanı Oramiral Ercüment Tatlıoğlu ile de görüşen Akar, "Bir taraftan terörle mücadele operasyonlarımız devam ederken diğer taraftan ülkemizin denizlerdeki hak, alaka ve menfaatlerini korumaya yönelik çalışmalarımız kararlılıkla sürüyor. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum, pruvanız neta, denizleriniz sakin olsun. Leventlerimize başarılar diliyorum. ifadelerini kullandı.

Bakan Akar, buradaki incelemelerini tamamlamasının ardından beraberindeki TSK komuta kademesi ile Kara Kuvvetleri Harekat Merkezi'ne geçti.

Brent petrole Putin tehdidi: Fiyatlar yeniden yükselişe geçti

Brent petrol fiyatları Rusya'dan gelen açıklamalarla yeniden yükselişe geçti. Moskova, fiyatların rekor seviyeye yükselebileceği konusunda uyardı.

Brent petrol fiyatları yeni haftaya Rusya ve Libya'dan gelen haberlerin etkisiyle yükselişe başladı.

ABD ham petrolü 108 doları aşarken, Brent petrol de yüzde 1'in üzerindeki artışla 113 dolar seviyelerinden işlem gördü.

Bu yükseliş sonrası Türkiye'de de akaryakıt fiyatlarına zam geleceği beklentisi oluştu.

Rusya'dan gelen açıklamalar petrol fiyatlarını etkilediği görüldü. Rusya Başbakan Yardımcısı Aleksandr Novak, daha fazla ülkenin Rusya'dan enerji akışına ambargo koyması durumunda fiyatların rekor düzeylere gidebileceği uyarısında bulundu.

Hafta sonu petrol piyasaları açısından kritik bir görüşme de yaşandı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Suudi Arabistan Veliaht Prensi Muhammed bin Salman telefon görüşmesi yaptı. Görüşmede petrol piyasasındaki gelişmeler ele alındı.

Görüşmede OPEC+ grubu nezdinde yürütülen çalışmalara değinilirken işbirliğine yönelik olumlu değerlendirme yapıldı. Görüşmede ayrıca Ukrayna ve Yemen'deki son gelişmeler de ele alındı.

LİBYA'DA İKİ LİMAN GÖSTERİLER NEDENİYLE KAPANDI

Petrol piyasalarında etkili olan bir diğer gelişme Libya'da protestoların etkisiyle iki limanın kapanması oldu.

Petrol piyasaları dünyanın en büyük ithalatçı ülkesi Çin'de salgına yönelik gelişmeleri de yakından izliyor.

Şanghay'da son dönemde etkisini yeniden hissettiren salgında can kayıpları yaşanmaya da başladı.

Pazar günü şehirde salgına bağlı olarak üç kişinin hayatını kaybettiği bildirildi.

Şanghay'da artan vakalar nedeniyle 28 Mart'ta ilan edilen kademeli kapanma, vakaların azalmaması nedeniyle tüm şehirde belirsiz süreyle uzatılmıştı.

Arınç'tan zamları küçümseyen AK Partililere tepki: 2 kilo et kaç para?

Bülent Arınç, AK Parti'ye ekonomi eleştirisinde bulundu. Arınç, hayat pahalılığı ve zamları küçümseyen AK Partili isimlere "Yani ben 2 kilo et yiyeceğime yarım kilo et yerim diye göğsünü gere gere dolaşıyor. 2 kilo et kaç para biliyor musun sen?" dedi.

Yerel Kanal 42'de katıldığı Özel Yayın'da gündemi değerlendiren Meclis eski Başkanı Bülent Arınç yine çok tartışılacak açıklamalar yaptı. **"Şimdi Tayyip Bey'e olan sevgi ve güven devam ediyor ama zayıflamış olarak devam ediyor. Bu zayıflamayı durdurmak lazım"** dedi.

AK Parti Başkanvekili **Muhammet Emin Akbaşoğlu**'nun sosyal medyada gündem olan enflasyon hesabını hatırlatan Arınç "Bizim grup başkanvekilimiz yanlış bir matematik hesabı yaptı. Sonra döndü mü dönmedi mi bilmiyorum. **Yüzde 7'yi yüzde 700 gibi anlayacak bir hesabın içerisine düştü. Biraz da gülünç oldu tabii.** Dikkatsizliğine vermek gerek tabii yoksa çok iyi bir insandır" diye konuştu.

AK Parti Konya Milletvekili **Hüsniye Erdoğan**'ın, **"Zamlar geldi ama mini mini"** açıklamasını da eleştiren Arınç sözlerine şöyle devam etti:

"Konya'dan da bir milletvekili de 'Minicik minicik zamlar, bundan şikayet etmeye gerek yok' demişti. Bunlar insanları yaralıyor ama haberiniz olsun. Yani ben 2 kilo et yiyeceğime yarım kilo et yerim diye göğsünü gere gere dolaşıyor. Ulan 2 kilo et kaç para biliyor musun sen? 300 lira. Kim verecek bu parayı"

İrfan Donat

Tereyağında ihracat yasağı arz ve fiyatı dengeler mi?

15 Nisan 2022 Cuma, 11:55

Bu aralar tarım ve gıda sektöründe yaşanan gelişmelere ve alınan kararlara yetişmekte zorlanıyoruz.

Sektör neredeyse her yeni sabaha yeni bir karar ve uygulama ile uyanıyor.

Bazı kararlar olumlu karşılanıyor, bazıları kafaları karıştırıyor.

Bazıları ise piyasadaki belirsizlikleri artırırken, öngörülebilirliği azaltabiliyor. Hatta bazen soruna merhem olması umulurken, yarayı daha da derinleştirebiliyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, 81 il müdürlüğüne gönderdiği bir yazı ile tereyağı ihracatına kısıtlama karar aldı.

18 Nisan 2022 tarihinden itibaren geçerli olacak karara gerekçe olarak, "Ülkesel tereyağı arz güvenliğinin sağlanması, arz talep dengesinin korunması için Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P) 040510 başlığı **altında** yer alan tereyağı ihracatının yeni bir talimata kadar kısıtlanması uygun görülmüştür" ifadelerine yer verildi.

Kısıtlama kararına göre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Azerbaycan - Özerk Nahçıvan Cumhuriyeti ve Filistin'e yapılacak ihracatlar ile Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında ihraç edilecek tereyağı hariç tutuldu.

TÜİK verilerine göre Türkiye, 2021 yılında 14.2 milyon dolar değerinde 2 bin 487 ton tereyağı ihracatı gerçekleştirmiş. Bu yılın ilk iki ayında ise 19.5 milyon dolar değerinde 3 bin 739 ton tereyağı ihraç etmiş gözüküyor. Yani bu yılın ilk iki ayındaki ihracat hem değer hem de miktar bakımından geçen yılın tamamından fazla gözüküyor. Burada, kurdaki mevcut seviyenin ihracattaki cazibesi yadsınamaz.

Sanırız Tarım Bakanlığında panik yaratarak tereyağı ihracatına kısıtlama kararı aldırın da söz konusu rakamlar oldu.

Sektör temsilcileri ile konuştuğumuzda benzer görüşü ifade ediyorlar; ihracattaki keskin artışın söz konusu kararın alınmasında etkili olduğunu düşünüyorlar ama bir şey daha ekliyorlar.

Türkiye'nin şu an tereyağında arz sıkıntısı yaşamadığının altını çizerek, tam aksine yıllık bazda yaklaşık 15 bin ton arz fazlası olduğunu savunuyorlar.

Dün, TÜİK'in açıkladığı "Süt ve Süt Ürünleri Üretimi" Şubat ayı verileri de sektör paydaşlarını teyit eder nitelikte. Resmi verilere göre, Türkiye'de Ocak-Şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre tereyağı üretimi yüzde 65,4 arttı. Sadece Şubat'ta bir önceki yılın aynı ayına göre ticari süt işletmeleri tarafından yapılan tereyağı üretimi yüzde 74,5 artmış gözüküyor.

Konu hakkında görüş bildiren sektör temsilcileri, raflardaki fiyat artışının sebebinin arz ya da ihracat kaynaklı olmadığını belirterek, son dönemde hızla artan girdi maliyetlerine dikkat çekiyor.

Bilindiği üzere başta yem, mazot, enerji gibi çığ süt üretim maliyetlerindeki sert yükseliş sonucu zarar eden üreticilerin anaç hayvanlarını kesime gönderdiği biliniyor. Çığ süt tavsiye fiyatının prim desteği dahil şekilde üretim maliyetlerinin altında kalması üreticinin bu işten çıkmasına neden oluyor.

Sektör paydaşları, "Eğer arzda sıkıntı var deniyorsa o zaman kesime giden anaç hayvanlara bakmak lazım. Üretici neden süt ineklerini kestiriyor ve bu işten çıkmaya çalışıyor? Bunun yanıtını arayıp çözüm üretmek gerekir. İhracata getirilen kısıtlamalar ile sorun çözülmez" yorumunda bulunuyor.

Tarım ve gıda sektörü açısından olanağüstü bir dönemden geçiyoruz. Bir çok ülke kendince stratejik gördüğü tarım ve gıda ürünlerine ihracat yasağı ya da kısıtlaması getirebiliyor. Ama bunu genellemek ve kısa yoldan çözüm olarak olağanlaştırmak oldukça riskli. Zira her ülkenin kendi dinamikleri var. Ve her ülkenin ihracata getirdiği kısıtlamaların arz-talep-stok-fiyat denkleminde neden ve sonuçları değişebiliyor.

Türkiye'nin kronikleşmiş temel sorunlarını çözmek yerine ihracatta kısıt kolaycılığına başvurması orta ve uzun vadede sektörde daha büyük yaralar açabilir.

Zaten sektör temsilcileri de bu kısıtlama ya da yasakları çözüm değil tam tersine orta ve uzun vadede sektörü daha da sıkıştıracak bir hamle olarak yorumluyor.

Karara ilişkin konuşuşumuz 3-4 farklı sektör temsilcisinin ifadelerini sizlerle paylaşalım: "Maalesef alınan karar doğru olmadı... Firmalar içerideki kârlılık sıkışması ve zararlarını ihracatla telafi etmeye çalışıyordu. Bu pazarlar kolay kazanılmıyor. Kıyasıya rekabet var. Üstelik mevcut bağlantılar bile devam etsin denmeden 18 Nisan'dan itibaren belli ölkeler dışında ihracat yasaklandı. Yaza doğru turizm sektörünün de canlanacağı düşünölerek 'arz sıkıntısı yaşanır ve talep artışı ile fiyatlar daha da artar' endişesi ile bu kararın alındığını düşünölyoruz ama ihracata kısıt kararı ile sorun özölmez. Kalıcı özüm içeride maliyetleri düşölerek üretimi verimli ve sürdüröllebilir şekilde artırmaktan geçiyor."

Bu arada söz konusu karar alınırken sektörün görüşölüne başvurulmadığını öğrenölyoruz.

Sektör temsilcileri, "Bu sert tedbir yerine eğer gerçekten arzda sıkıntı olduğu endişesi taşınıyorsa 'Mevcut bağlantılar devam etsin ve ihracata kota getirelim ve bunu da firmalar arasında adil dağıtalım" denebilirdi. Ya da ihracata makul oranda fon konulabilir ve elde edilen gelir içerideki çiğ süt üreticisinin destek primine yansıtılarak üreticinin kârlı şekilde işini sürdürmesi sağlanabilirdi" görüşölünü savunuyor.

Bu arada fotoğrafın tamamını merak edenler için şu verileri de paylaşalım. Türkiye'nin 2021 yılında süt ve süt ürünleri toplam ihracatı 487 milyon dolar oldu. Bu yılın ilk iki ayında ise süt ve süt ürünleri ihracatı 104 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Son söz...

Korkulması ya da endişelenilmesi gereken nokta, ihracattaki artıştan ziyade yükselen girdi maliyetleri ve düşöl üretim ile bu işten çıkmak isteyen üreticilerin durumu olmalı.

KKM: Ekonominin temeline yerleştirilen dinamit!

Alaattin AKTAş

18 Nisan 2022 Pazartesi

✓ KKM'nin bir dizi sakıncası ve eleştirilecek yönü var. Ancak asıl büyük tehlike bu uygulama sona erdiğinde yaşanacak. O gün geldiğinde KKM'den çıkan para dövize yönelirse ne yapılacak, bunu önlemek mümkün olacak mı?

Geçenlerde bir arkadaşım aradı. Kur korumalı mevduat uygulamasının işe yarayıp yaramadığı konusundaki görüşümü merak ediyordu. Ben henüz bir şey söylemeye fırsat bulamadan kendi görüşünü dile getirdi.

“Bu uygulama kur artışını önledi; işe yaradı değil mi...”

“Kur artışı önlendi ama böyle bir uygulamaya niye gerek duyulduğuna bakmak gerek” diye karşılık verdim.

Arkadaşım görüşünde ısrarlıydı.

“Niye gerek duyulduğu başka, sonuca bakalım, kur artmıyor, demek ki bu uygulama iyi bir tercih oldu. Bu yapılmasaydı kur artışı önlenemeyecekti.”

“Doğru şimdilik kur artışı önlendi; ama yine söylüyorum böyle bir uygulamaya gerek duyulmasını gerektiren koşullar niye yaratıldı ona bakılmalı, daha da önemlisi bu uygulama sona erdiğinde ne olacağı iyi düşünölmeli.”

“Yani” dedi.

“Bu uygulama bir gün bitmeyecek mi, bitecek. Şimdi kur artışına karşı korunmak için bu sistemi tercih edenler, o zaman da doğrudan kur artışına karşı kendilerini sağlama almak için ne yapacak?”

Arkadaşım bu sefer ne söyleyeceğimi tahmin etmiş gibiydi.

“Şimdi hesabı TL cinsinden olmakla birlikte dövizin getirisini elde eden, yani dövizin getirisini garantiye alanlar, o gün geldiğinde, yani kur korumalı hesaplar sona erdiğinde bu sefer ellerine geçen TL ile doğrudan döviz alacak.”

Beni sessizce dinleyen arkadaşıma sordum.

“Söylesene, süre uzatımı olmadığı takdirde bir yıl boyunca TL hesabıyla dövizdeki getiriye elde etmiş olanlar, yani kendini tümüyle dövizde endekslemiş olanlar ellerine geçen TL ile dövizde hücum ettiklerinde ne olacak?”

“Desene bitiş felaket görünüyor” diye söylendi arkadaşım.

“Kesinlikle” diye yanıtladım.

“Bugünlerde üstünde pek durulmayan çok büyük bir tehlike bu. Bu uygulamayla sorun halinin altına süpürüldü; ama o halı bir gün kaldırılacak. Asıl o zaman ne olacağını düşünmek gerekiyor.”

Arkadaşımı da aldı mı bir bitiş kaygısı!

Kur korumalı mevduat uygulamasının bir dizi sakıncası, eleştirilecek yanı var. Oysa bugünlerde pek üstünde durulmayan böylesine büyük bir final sorunu söz konusu.

Asıl felaket, uygulama sona erdiğinde yaşanacak!

TUTAR BÜYÜDÜKÇE SORUN DA BÜYÜYECEK

Maliye Bakan Yardımcısı Cengiz Yavilioğlu'nun TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda verdiği bilgiye göre 8 Nisan itibarıyla KKM'deki toplam tutar 750 milyar liraya ulaştı. Bu tutarın 363 milyarı TL cinsinden açılan hesaplardan, 387 milyarı DTH dönüşümlü hesaplardan oluşuyor.

387 milyar liralık tutar, zaten baştan beri döviz tercih eden hesap sahiplerine ait.. Bu uygulamayla TL'de duran 363 milyar da dövizde endeksli hale getirilmiş oldu.

KKM'ye katılımı daha da teşvik etmek için ne gerekiyorsa yapılıyor. Yeter ki dövizde yönelme olmasın, amaç bu. Dolayısıyla bugünlerde 363 milyar olan TL cinsi açılan hesap tutarı daha da yukarı gidebilir.

Dedik ya gün gelecek ve KKM sona erecek. O güne gelindiğinde, diyelim TL cinsi hesap 500 milyar olsa ve bu hesabın yarısı dövizde yönelse ne olur dersiniz?

Bu hesap sahiplerinin dövizde yönelmesini önleyecek ya çok inandırıcı bir program uygulamaya konulmuş olması gerekir ya da bir mucize yaşanması! Ekonomide mucizelere yer yok. Öyleyse vatandaşın dövizin artmayacağına ikna olacağı bir program gerekiyor.

Bu yönetim mi yapacak bunu?

Öyle olsa çok ama çok maliyetli, sonu da felaket olan KKM gibi bir uygulama gündeme getirilmezdi. Dolayısıyla bu yönetimden ne böyle bir program beklenir, ne de açıklansa bile böyle bir program ikna edici olabilir.

MEVCUT OLUMSUZLUKLAR GÖLGEDE KALACAK

Kur korumalı mevduat uygulamasına dönük bir dizi eleştiri var. Bu eleştirileri birkaç başlıkta toplamak mümkün:

- Bu uygulama kapsamında Hazine'den ödeme yapılması Anayasa'ya aykırıdır.
- Bu uygulamayla Türk parası, başka paralara endeksli hale getirilmiştir.
- Hazne ve Merkez Bankası'ndan yapılan ödemeler uygulamadan yararlanan kişilere tüm Türkiye'den servet transferi anlamına gelmektedir.
- Hesap sahiplerine dönük bu fark ödemesi çok daha önemli ve ülke yararına alanlarda kullanılabilir.

Bunlar, bugünlerde dile getirilmekte olan haklı eleştiriler. Ama doğrusu söz konusu uygulamanın sona erdiği zaman yaşanması çok muhtemel dövize hücumun yaratacağı tahribatın yanında bugünkü ekonomik olumsuzluklar hiç kalır. Uygulamanın Anayasa'ya aykırılığı ve servet transferi yönü tabii ki her zaman için sorun. Ama örneğin bütçeden ve Merkez Bankası'ndan yapılan ödemelerin ekonomiye verdiği zarar, o gün geldiğinde yaşanacakların yanında çok önemsiz kalacak.

ŞİMDİDEN 15 MİLYAR ÖDEME, 10 MİLYAR VERGİ KAYBI

KKM için 8 Nisan'a kadar TL cinsi hesaplar için Hazine'den 13.2 milyar, DTH dönüşümlü hesaplar için Merkez Bankası'ndan 1.6 milyar olmak üzere toplam 14.8 milyar lira ödeme yapıldı.

Aynı tarih itibarıyla 10 bin 765 mükellef için kambiyo karından kaynaklanan 10 milyar 164 milyon lira vergiden de vazgeçildi.

Ödenen fark ve vazgeçilen vergi toplamı böylece 25 milyar lirayı buldu.

Bu ödemeler Anayasa'ya aykırıdır-değildir, vergiden vazgeçmek gelir transferidir-değildir; bunlar tartışılacak tabii ki. Ama asıl kızılcı kıyamet, bir kez daha söyleyelim; uygulama bittiğinde kopacak.

Enflasyonumuz ne kadar yüksek...

Maruf Buzcugil

18 Nisan 2022 Pazartesi

Türkiye’de yaşayanlar olarak, iktidarı, muhalefeti, iş dünyası, çalışanları, çiftçileriyle, iliklerimize kadar hissettiğimiz hayat pahalılığı ve enflasyonun “yüksek” olduğu konusunda hemfikiriz. Dünyada güçlenen enflasyon dalgasına rağmen, bizim enflasyonumuzun, “Elle gelen düşün, bayram” Anadolu deyişine gönderme yapılamayacak kadar diğer ülkelerden olumsuz ayrılmış durumda olduğunu da biliyoruz. Ancak yüksek enflasyonun düzeyi ve bu veriyi ancak kimin açıklayabileceği konusunda, toplumu geren siyasi kutuplaşmayı, ekonomiye ve ekonomi kurumlarına taşıyacak tehlikeli gelişmeler yaşanıyor. İktidar, TÜİK dışında piyasadaki fiyatları toplayıp tüketici enflasyonu hesaplayan ve bunu kamuoyuyla paylaşan Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) gibi kuruluşların veri açıklamasını yasaklamayı düşünüyor.

Yüksek enflasyon sadece TÜİK’ten sorulsun

DÜNYA okurlarının haberlerimizden izlediği gibi geçen hafta TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’na gelmeden önce ortaya çıkan taslak torba yasa teklif metninde bu niyetin açıkça yer aldığı görülmüştü, Meclis kulislerine ve haber gündemine bomba gibi düştü. Son anda torba yasa teklifine girmeyen bu düzenlemenin 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 6’ncı maddesine ek yapılarak gerçekleştirilmesi planlanıyordu. Taslak metinde bu düzenleme yasama diliyle şöyle yer alıyordu:

“Çevre, demografi, fiyat, işgücü, tarım ve ulusal hesaplar alanlarında Kurum tarafından üretilen istatistiklere alternatif oluşturacak şekilde istatistikî sonuçlar içeren araştırmalar kamuoyuna açıklanmadan önce, bunların kapsamı, örnekleme yöntemi, örnek hacmi, veri derleme yöntemi ve uygulama zamanını gösteren metodolojisi onaylatılmak üzere Kuruma başvurulur. Kurum bu başvuruyu iki ay içinde sonuçlandırır. Metodolojisi Kurum tarafından onaylanmamış araştırmaların sonuçları herhangi bir yolla kamuoyuna açıklanamaz.”

Bu niyet şimdilik yasa teklif metnine yansımada da birçok yeni soruyu da akıllara getirdi. “ENAG dışında yıllardan beri İstanbul için enflasyon hesaplayan İTO endeksi, Türk-İş’in 4 kişilik bir ailenin yaşam maliyetini açıkladığı açlık ve yoksulluk sınırı hesaplaması da bu niyet kapsamında değerlendirilebilir mi?”, “Düzenleme niyetinin

enflasyon dışında, çevreden tarıma çok geniş alanları kapsamı seçim öncesi ekonomik ve sosyal sorunların sadece iktidarın istediği şekilde dile getirilmesi mi amaçlanıyor?”, “Kamuoyu araştırmaları da bu kapsamda değerlendirilebilir mi?” Sorularına yanıt aranıyor.

Makro ihtiyat tedbirleri merak ediliyor

Yeni ekonomi politikası yönelimi gereği Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) para politikası çerçevesi anlamını yitirdi. Üstelik bu gerçek en yetkili ağızlardan defalarca dile getirildi. Zaten TCMB internet sitesinde hala varlığını koruyan önemli bilgilerle dolu, para politikası iletişimini sağlayan ortodoks dönem metinlerini, makalelerini okumayı bir süreliğine bıraktık.

Merak edenler, “üretici fiyatlarındaki çığ tehlikesi gibi tepemize inmesi beklenen birikimin (TÜİK ÜFE yüzde 114,9) tüketici fiyatlarına (vatandaşa) önemli oranda yansiyebileceği gerçeğini”, “kur-enflasyon geçişkenliğinin nasıl gerçekleştiğini”, “dünya enerji fiyatlarındaki tırmanışın Türkiye’nin ekonomik dengelerini nasıl bozduğunu” anlatan metinler www.tcmb.gov.tr sitesinde anahtar sözcük aramasıyla bulabilirler.

Geçen hafta yüksek enflasyona politika faizinin yüzde 14’de sabit tutulmaya devam edildiğini duyuran TCMB Para Politikası Kurulu toplantısı bilgi notunda “Kurul, makro ihtiyat politika setinin güçlendirilmesine karar vermiştir.” deniliyordu. Makro ihtiyat tedbirlere genel olarak kriz dönemleri ve ekonomik çalkantılar, sonrasında ekonomideki daralmayı önlemek amacıyla başvuruluyor. Yüksek enflasyon ve daralmanın eşanlı yaşanmaması için kredi ve finansman kanalları daha yakın takibe alınıyor. Dolayısıyla bu önlemlerin bir süredir kalkınma bankası gibi hareket eden TCMB’den çok BDDK’yı ilgilendirmesi beklenebilir. Şimdi “makro ihtiyat tedbirleri” kapsamında yapılacak düzenlemeler merak ediliyor.

Yeni ekonomi politikasının odağında bulunan Kur Korumalı Mevduat (KKM) sistemi, 1999’da uygulanan “önceden açıklanan ve enflasyon hedefine yönlendirilen kur sistemi”yle önemli benzerlikler taşıyor. Bugüne ışık tutan 25-30 yılda kur rejiminin gelişimine ilişkin önemli bilgiler www.bddk.gov.tr adresinden ulaşılabilen makaleler ve değerlendirme metinlerinde mevcut.

Kamuya 2025’e kadar yüzde 14 indirimli akaryakıt

Kamu taşıtlarına, belli prosedürü yerine getirirlerse belediyeler de dahil indirimli akaryakıt sağlanıyor. Devlet Malzeme Ofisi (DMO) Genel Müdürlüğü, kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyacı olan akaryakıtın sağlanması amacıyla 2020 yılı başından bu yana finansal aracılık hizmeti veriyor. 2020-2021 döneminde 2 yıl boyunca kamu kurum ve kuruluşları yüzde 10 indirimli olarak akaryakıt almışlar. 70 bin dolayındaki kamu taşıtı indirimli akaryakıttan yararlanmış ve böylece kamuya 140 milyon TL tasarruf sağlanmış.

18.04.2022

Eylül 2021’de yapılan ihaleyle de kamuya indirimli akaryakıt imkanı Petrol Ofisi A.Ş. ile sözleşme imzalanarak 2025 başına kadar uzatılmış. İndirim oranı ise 3 aydır neredeyse sabitlenmiş TCMB politika faizine nazire yaparcasına yüzde 14 olarak belirlenmiş. Ne diyelim, darısı, yüksek mazot fiyatı nedeniyle traktörüne binemeyen, tarlaya giremeyen çiftçinin, tarladan markete, sofraya gıda tedarik zincirinin, öğrenci servisi araçlarının, toplu ulaşım araçlarının başına.

Abdulkadir Selvi

Savaş ne zaman biter, yaptırımlar ne zaman kalkar

18 Nisan 2022

Savaşın genişlediği bir dönemde bu sorunun çok anlamlı olmadığı farkındayım.

Ama aynı zamanda herkesin bu sorunun cevabını araştırdığını biliyorum. Peki, bu savaşın ne zaman biteceğini bilen var mı? Savaşı başlatmayı bilirsiniz ama ne zaman biteceğini bilemezsiniz.

Saddam Hüseyin Kuveyt Savaşı'nı başlatırken nasıl biteceğini biliyor muydu? Ermenistan, saldırırken Karabağ Savaşı'nın nasıl biteceğini hesap etmiş miydi?

Rusya ve Ukrayna heyetlerinin İstanbul buluşması barış umutlarını arttırmıştı. Ancak Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu**'nun da işaret ettiği gibi, "**Buça'dan ve Irpin'den gelen görüntüler müzakereleri gölgeledi.**"

Ukrayna, Rusya'nın Karadeniz filosundaki amiral gemisi, "**Moskova**"yı vurarak **Putin**'e ağır bir darbe indirdi. Ama bu, savaşın yayılmasına neden oldu. Rusya, ablukayı kaldırdığı Kiev'i tekrar vurmaya başladı.

Tam da Amerika'nın istediği oldu. Çünkü bir yetkilinin belirttiği gibi, "**Amerika savaşın devam etmesini istiyor.**"

Ben tekrar Ukrayna-Rusya Savaşı ne zaman biter sorusuna dönmek istiyorum.

Şu günlerde Batı'nın önemli şirketleri önünü görmek için Amerikalı askerleri ve stratejistleri konuk ediyor. Geleceğe dair bir perspektif oluşturmaya çalışıyorlar. Savaşın ne zaman biteceğini ve ekonomik yaptırımların ne zaman kalkacağını öğrenmeye çalışıyorlar.

Savaşın başlaması kadar biteceği konusunda da kesin yargıda bulunmak mesleki açıdan büyük bir risktir.

‘SAVAŞ ÇIKMAYACAK’ DEMİŞLERDİ

Rahmetli **Mehmet Ali Birand**, Fransızların planından umutlanarak 1. Körfez Savaşı’nın çıkmayacağını iddia etmişti. CNN’den Bağdat’ın füzelerle vurulmasını izledik.

1 Mart tezkeresine haklı gerekçelerle karşı çıkanlar da Türkiye’nin Amerikan askerlerine izin vermediği takdirde ABD’nin Irak’ı işgal edemeyeceğini savunuyordu. Türkiye, tezkereyi reddetti ama değişen tek şey ABD savaşı kuzeyden değil, güneyden başlattı.

Rusya ile Ukrayna Savaşı’nın çıkmayacağını anlatan emekli askerlerin ve stratejistlerin bir kısmı Rusya’nın saldırılarını başlattığı 24 Şubat günü ekranlardan savaşı anlatmak zorunda kaldı.

Gazeteciler açısından durum daha kritik. Çünkü ne savaşı başlatan iradeyiz ne de savaşı sona erdirecek olan gücün sahibiyiz. Ama kulislere ne konuşuluyor, savaşın bitmesine dair neler tartışılıyor sorusuna yanıt aramak görevimiz.

HAZİRAN-TEMMUZ

Batılı şirketlerin konuk ettiği Amerikalı askerler, bu yıl haziran ya da temmuz ayında Ukrayna Savaşı’nın biteceğini söylüyorlar.

Savaşın genişlediği bir sırada bu takvim size inandırıcı gelmeyebilir. Ben de bu yılı mı yoksa önümüzdeki yılı mı kastediyorlar diye sormak zorunda kaldım. Tabii ki sahadaki gerçeklerle test edilmesi lazım. Ama güvenilir kaynaklardan aldığım bir kulis olduğu için paylaşmak istedim.

YAPTIRIMLAR KALKACAK MI

Bence savaş kadar önemli bir nokta daha var.

“Savaş bitse de Rusya’ya yaptırımlar kaldırılmayacak.”

Yani sahadaki savaş bitse de ekonomi savaşı sürecektir. Zaten ABD’nin savaşı da ekonomi savaşı.

HEDEF RUSYA MI PUTİN Mİ

Kulislere biraz daha derinleşince fotoğraf daha da netleşmeye başladı. Tabii bizim bir görevimiz de görüneni değil, arkadaki asıl gerçeği ortaya çıkarmak.

Amerika'nın bu savaştaki asıl hedefinin Rusya değil, **Putin**'i devirmek olduğu söyleniyor.

ABD ve İngiltere, **Putin**'i devirmek için uzun süren bir hazırlık yürütmüş. Ancak bu planları yürürlüğe koymak için **Trump**'ın gitmesi, **Biden**'in gelmesi beklenmiş. **Biden** ve **Johnson**'u bu plana ikna ettikten sonra harekete geçmişler. Bu aşamada 'hedef **Putin**'i devirmek' sözünün altını çiziyorum ama **Putin**'den öte de bir hedef var. Ama asıl hedef ne sorusuna sonra gelmek istiyorum.

“ABD'nin asıl hedefi Rusya değil, Putin. Rusya büyük bir devlet. Ukrayna Savaşı'nda istediğini elde edemese de varlığını sürdürür. Orada bir sorun yok. Ama kendini ikinci Çar olarak gören Putin'le olmaz. Savaş bitse de Putin devrilene kadar yaptırımlar devam edecek. Putin devrildikten sonra yaptırımlar kaldırılacak. Rusya'da Batı yanlısı bir yönetim kurulacak.”

UYDU SAVAŞI MI

Kiev'i 48 saat içinde alacağını düşünen **Putin** fena halde yanıldı. Karizmasını fena çizdirdi. Savaşın sonunda **Putin**'in tasfiye olması için ABD savaşı uzatmaya çalışıyor. Şimdilerde ABD'nin silah fabrikaları Ukrayna'ya çalışıyor. **“Özellikle Stinger ve tanksavar füzeleri Javelin'in üretildiği fabrikalar non-stop üretim yapıyor”** deniliyor. Ama şu aktaracağım bilgi daha kritik. **“Batı'nın uyduları Ukrayna ve Rusya üzerine yöneltilmiş durumda. 1 metre mesafeden netlikte ve HD kalitesiyle sağlanan görüntüler anında Ukrayna'ya aktarılıyor.”**

Rusya'nın hava üstünlüğü böylece dengelenmiş. Moskova kruvazör gemisi uydulardan belirlenen koordinatlarla Neptün füzesiyle vurulmuş.

Bu durumda Rusya ne yapacak? Batı'nın uydularını mı düşürecek? Ukrayna Savaşı bu kez uzayda uydu savaşı olarak mı yaşanacak?

ASIL HEDEF ÇİN

Şimdi en önemli soruya sıra geldi. Batılı ekonomi çevrelerine sunum yapan ABD'li stratejistler, “Asıl hedef Rusya değil, Çin. Çünkü Çin ekonomik savaşta ABD'yi geçti. Ama Amerika hâlâ hegomonik bir güç. Askeri üstünlüğünü kullanarak Çin'i geriletmeyi hedefliyor. 14 Mart'ta, İtalya'da yapılan görüşmede Çin, Rusya'ya destek verdiği takdirde ekonomik yaptırımlara maruz kalacağı konusunda uyarılmış. Çin bunu kabul etmiş. Zaten Putin de Çin'den beklediği desteği alamamanın hayal kırıklığını yaşıyor. İlk aşamada Rusya'da Batı yanlısı bir yönetim kurularak Rusya ile Çin arasında bağlar zayıflatılacak. İkinci aşamada ise Çin'e yönelik planlar devreye girecek.”

Peki bu nasıl olacak?

18.04.2022

Ukrayna Savaşı bittiği zaman Çin’le ilgili gelişmelere odaklanmakta fayda var.

İki noktaya değinmek istiyorum:

1- Çin’in izole edilmesi için hazırlanan planların devreye sokulacağı söyleniyor. Ama Çin, Rusya gibi tuzağa düşmedi.

PUTİN NE YAPACAK

2- Ukrayna Savaşı için **Putin**’in sonunu getirecek yorumları yapıyor. Ama **Putin**, Rusya’yı ayağa kaldıran, dünyanın en önemli liderlerinden biri. Tuzağa düşmüş olabilir. Ama henüz kartlarının tümünü oynamadı.

İbrahim Kahveci

Seçim ittifakından da öte...

Altı muhalefet partisi bir masada oturup konuşabiliyor. Büyük bir başarı mı; yoksa ülkenin düştüğü zaruret içinde küçük bir detay mı?

Kendi adıma söyleyeyim: Toplumun yaşadığı ve asıl yaşayacağı sıkıntıları düşününce **zaruret içinde küçük bir detay** olarak görüyorum.

Ülkenin bekası düşünüldüğünde durum o kadar ciddi ki... Toplumun bir-kaç kesimine rağmen bu birliktelik sapasağlam sürmeli.

Toplumunun bir-kaç kesimi diyorum, çünkü **toplumlar bazı durumlarda kendi bekalarını tercihleri ile felakete sürükleyebilirler**. Buna bir örnek mi? 91 seçimlerinde Tansu Çiller ülkenin felaketinin kapısını aralamıştır.

Ve devamı...

Erken emeklilik hâlâ büyük bir felaket. Bugün ne emekli maaş alabiliyor ne de çalışan hak ettiği ücreti alabiliyor. 'Kaybet-Kaybet' modeli herkesi mağdur etmiş durumda.

Ya da rahmetli Demirel'in kamu bankaları üzerinden "kim ne verirse 5 lira fazlası benden" vaadi... 2001'de gördük ki, bu vaat kamu bankaları üzerinden topluma 20 milyar dolara mal olmuş. Ve hep beraber bu faturayı da yine bizler ödedik.

Geçmişimiz buna dair örneklerle doludur. Ya bugün?

Herkes evladının üniversite okumasını istiyor. **Betondan üniversiteler kuruldu ve bir çoğu gizli işsizlik kampı** haline geldi. MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı bile geçenlerde **"ara eleman aranan eleman"** dedi.

28 Şubat sürecinde bir başka mesleksizlik yaşayan toplum şimdi de diğer açıdan mesleksiz yetiştiriliyor. Bir çok üniversiteli hayatı boyunca mesleklerini icra edemeyecekler. Bu kesindir ve apaçık ortadadır.

Toplum istiyor diye herkese üniversite hakkı verilemez. Bu en fazla o topluma ihanettir.

3 MİLYON OY NEREYE GİTTİ?

Gelelim 6'lı masa toplantılarına...

Yeni seçim sisteminde düşük oy oranlı partilere ihtiyaç azalmış diyorlar. Ben sizlere bir seçim tahlili yaparak soru soracağım...

24 Haziran 2018 seçimleri ile 31 Mart 2019 seçimlerinde partilere verilen oylar üzerinden gidelim.

Cumhur İttifakı %53,66 oy oranını %50,83'e düşürmüştü. Ülke genelinde oy kayıpları sadece ve sadece -02,83% oldu.

Cumhur İttifakı'nın İstanbul'da oy kaybı -03,22%; Ankara'da oy kaybı ise -05,41% oldu. İzmir'de ise Cumhur İttifakı oylarını +03,22% artırdı.

Cumhur İttifakı oy oranı yüksek, yani kalesi denilen Anadolu'nun büyükşehirlerinde adeta hezimet yaşadı.

Bakın bunu kimse analiz etmedi... İzah edeyim.

Cumhur İttifakı'nın büyük oy kaybı yaşadığı bu büyükşehirler nereler?

Bursa -06,95%; Konya -10,47%; Kocaeli -07,68%; G. Antep -10,00%; Ş. Urfa -06,72%; Hatay -07,72%; Samsun -09,99%; Kayseri -11,75%; K. Maraş -11,57%; Sakarya -14,23%; Trabzon -10,57%; Ordu -07,72%; Malatya -08,12%; Erzurum -14,79%; Sivas -14,70%;

Bu listeye iyi bakın... AK Parti ve MHP kalesi dedikleri Anadolu'nun büyük illerinde toplamda yüzde 10'a yakın bir oy kaybı yaşadılar.

Ya da şöyle söyleyelim: AK Parti ve ittifak ortağı Anadolu'nun büyükşehirlerinde çok büyük bir seçmen kaybına uğradı. Bu demektir ki, muhafazakar şehir merkezleri çok ciddi uyarıyı vermiş...

Peki, Anadolu'nun büyükşehirlerinde 10 puana yakın oy kaybeden Cumhur İttifakı neden ülke genelinde sadece yüzde 2,8 oy kaybında kaldı?

2018 seçimlerinden ekonomik kriz artmasına rağmen 2019 seçimlerine Cumhur İttifakı nerelerde oy oranını artırdı?

1- Güneydoğu illerinde çok büyük oy artışı sağladılar (Diyarbakır, Van, Batman, Şırnak, Ağrı, Muş, Siirt, Kars gibi). 2- Din ve Milliyetçilik söyleminin etkili olduğu küçük İç Anadolu illerinde ise oy artırdılar (Tokat, Elazığ, Isparta, Çorum, Aksaray, Düzce, Kastamonu, Amasya, Nevşehir, Kırşehir, Erzincan... gibi)

Ve 3- İzmir, Aydın, Tekirdağ, Muğla, Çanakkale, Edirne, Kırklareli.. gibi illerde ...

BU TABLO NE İFADE EDİYOR?

Genel seçimlerde yurtdışı vatandaşlarımız da oy kullanıyor. O nedenle seçmen sayısı 24 Haziran 2018'den 31 Mart 2019'a -732 bin kişi azalarak 57 milyon 93 bin kişi oluyor.

Fakat kullanılan oy ve geçerli oylara baktığımızda sandığa gitmeme ve oy atmama gibi bir tercih kullanılmış. **Cumhur İttifakı 2019'da 3 milyon 388 bin oy kaybetmiş ama muhalefet oy kazanamamış. CHP ve İYİ Parti ekonomik krizden dolayı iktidardan kopan oyları alamamış.**

AK Parti ve/veya Cumhuriyet İttifakı oy kaybettiğinde bu kaybedilen oy adres arıyor ama 2019'da bu adresi bulamamış. 2019 seçimlerinde yer alan mevcut partiler yeni adres alamamış.

İktidar kalesi denilen 13 büyük ildeki oyunu 7 milyon 577 binden 5 milyon 933 bine yani 1,6 milyon oy kaybı ile tamamlamış. Aynı illerde muhalefet ise 669 bin oy artırmış.

İktidar oy kaybediyor ama muhalefet oy artıramıyor... İşte buna çözüm bulunmak zorunda... 6'lı masanın en önemli konularından bir de bu olmalıdır.

Ya da şöyle izah edelim: **Kimse anketlerdeki oy oranlarına bakarak bakışını oransal olarak şekillendirmemelidir.**

Cumhuriyet İttifakı kendi yanlışları ile eriyor ve kaybediyor ama muhalefet hala bu erimenin adresi olacak çözümleri ortaya serebilmiş değil...

İşte bu yolda son derece önemli adım EKONOMİ ADRESİ olacaktır.

Genel Tablo	Seçmen	Kullanılan oy	Geçerli oy
31 Mart Seçimleri	57.093.410	48.272.524	46.260.174
24 Haziran seçimleri	57.824.774	51.174.303	50.130.419
Değişim Mutlak	-731.364	-2.901.779	-3.870.245

Oğuz Demir

Geçcek elbette!

Zaman zaman gelecek senaryoları ve planlama çalışmaları yapıyoruz. Bu çalışmaları yaparken ilk söylediğimiz cümlelerden biri “**bugün yaşadığımız sorunlar geçmiştekine göre hem nedenleri hem de çözümleri itibariyle daha karmaşık**” oluyor. Yani birçok sorun birbiri ile iç içe geçmiş durumda.

Mesela iklim değişikliği sorunu. Teknolojik, ekonomik, sosyal, uluslararası birçok boyutu var. Tek başına sorunu çözebilecek bir ülke ya da kurum yok. Yeni teknolojiler, yeni politikalar, yeni yaklaşımlar kısacası birçok farklı politika ve aktörün birlikte olması gerekiyor. Hal böyle olunca çözüm üretmek ve uygulamak da güçleşiyor.

Bazen bu çalışmalarda ana konu Türkiye ekonomisi oluyor. O çalışmalarda da **birçok karmaşık sorun ile uğraşmak gerektiği** ortaya çıkıyor. **Sanayinin dönüşümü, eğitim-istihdam ilişkisi gibi** yukarıda belirttiğime benzer karmaşık çözümler bulunması gereken karmaşık, uzun vadeli sorunlarımız var.

Kısa vadede ise sahip olduğumuz sorunların çözümü **yukarıda söylediğimin aksine genelde görece daha basit çözümlere** sahipti.

Sahipti diyorum çünkü şu an öyle bir politika uygulaması var ki **her geçen gün aleyhimize işliyor**. Her geçen gün **daha basit çözümlere sahip sorunlar hiç gereği yokken büyüyor ve** çok daha karmaşık çözümlere ihtiyaç duyar hale geliyoruz.

Size bir örnek vereyim...

Siz de takdir edersiniz ki Türkiye ekonomisinde bugün karşı karşıya olduğu en temel sorunların başında yüksek enflasyon geliyor. Hükümetin de sık sık ifade ettiği gibi **bütün dünyada benzer bir sorun var**. Ama bizim ayrıştığımız nokta başka. Biz bayağı benzine ateş dökmüş durumdayız. Yüzde 19'larda olan faizi yüzde 14'lere çekip, önce kuru ardından da enflasyonu patlattık.

Tam tersine bir politika izleseydik, bütün dünyanın yaptığını yapsaydık enflasyon yine bir sorun olacak mıydı?

18.04.2022

Kesinlikle evet!

Ama bu kadar karmaşık bir çözüm gerekecek miydi?

Kesinlikle hayır!

Çünkü o zaman hükümetin temel iddiası olan enflasyonun yurtdışından kaynaklı olduğu yönündeki temel kabul hepimizin ana senaryosu olacaktı!

Tüm dünya ile birlikte hareket edecektik.

Yurtdışındaki enflasyonun temel artış nedeni ise enerji başta olmak üzere artan maliyetler ve salgın sonrasında artan talep!

Her ikisinde de belirgin bir iyileşmeyi bekleyecektik anlayacağınız.

Ama hükümet bambaşka bir yol haritası izledi, tüm dünyanın aksine yol aldı ve enflasyonun yüzde 70'lere gidişini birlikte izliyoruz. Sorun ise hem büyüyor, hem derinleşiyor hem de çözümü daha karmaşık bir hal alıyor.

Bakın mesela ekonomi yönetiminin kur korumalı mevduat uygulaması... Kurun kontrol altına alınması için atılan bir adımdı. Bir nebze de olsa işe yaradı.

Ancak hala kurun kontrol altına alındığı söylenen seviye 14,50 TL'nin üzerinde! Ve işin kötü tarafı bu çözümün yarattığı bir de Hazine üzerindeki artan KKM maliyeti sorunu ortaya çıktı.

Geçtiğimiz hafta veriler açıklandı. Görüldüğü kadarıyla KKM'nin Hazine'ye ilk üç aylık maliyeti 11,7 milyar TL oldu!

Ve bu maliyet önümüzdeki dönemde de artarak devam edecek.

Yani sorun kısa vadeli bir faiz-enflasyon sorunundan çok daha karmaşık hale geldi!

Enflasyonu bu kadar karmaşık hale getiren tek konu KKM de değil. **Tarımda artan maliyetler ve daralan üretim, ihracatın geçmişteki melek halinden artık fiyatlar üzerinde baskı yaratan bir canavara dönüşmesi, TCMB'nin etkinliğinin kaybolması gibi** sorunun çözümünü çok daha zora sokan birçok boyut da bu uygulamalar nedeniyle büyümeye devam etti.

Dolayısıyla çözüm üretmek de her geçen gün çok daha karmaşık hale geldi!

Başta da dediğim gibi günümüz sorunları zaten oldukça karmaşık ve çözümleri de öyle. O karmaşık sorunlarla uğraşmak gerekirken hükümetin uygulamaları görece daha az karmaşık sorunları da karmaşık hale getirmeyi başarıyor.

18.04.2022

Denenen hiçbir çözüm de bu kez sonuç vermiyor.

Çözümsüzlüğün üstünü ise **hamasetle** örtmeye çalışıyorlar. **Beka** diyorlar, **sabır** diyorlar, **geçcek** diyorlar!

Geçcek elbette!

Ama belli ki bu politikalarla değil...

18 Nisan 2022, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

İslam düşmanlığı yayılıyor

Rusya'nın Ukrayna'yı hedef alan bombardımanları devam ediyor. Rusya önceki gün Ukrayna'nın başkenti Kiev'i yeniden hedef aldı. Ayrıca Ukrayna sınırları içinde 800'den fazla hedefin vurulduğu açıklandı. **Rusya, batırılan Moskova gemisi ile kaybettiği psikolojik üstünlüğü telafi etmeye çalışıyor.** Sivilleri hedef almaktan çekinmiyor. Tabii bu arada insanlar ölüyor, canlar yanıyor.

RUSYA'YA SOYKIRIM SUÇLAMASI

Rusya'ya Amerika'dan bir de soykırım suçlaması geldi. Ancak bu konu bütün müttefikler tarafından destek görmedi. Tepki de beklenmedik bir ülke olan Fransa'dan geldi. **Ermeni soykırım iddiası tanınsın diye yırtınan Fransa, soykırım kavramının bu kadar rahat kullanılmasına karşı çıktı. İlginç değil mi?**

ABD'NİN GÜNDEMİ GÖÇ

Amerika, Ukrayna savaşı konusunda Rusya'yı sık sık eleştirirken Amerikan toprakları üzerindeki düzensizlik hiç bitmiyor. Dün de Pittsburgh kentinde bir partideki tartışmalar sonucu iki kişi öldü. Aynı zamanda Amerika, tarihinin en büyük göç dalgasını yaşıyor. Avrupa 3-4 milyon Ukraynalı göçmenle baş etmeye çalışırken, Amerika'ya da bu yıl rekor sayıda, yani 1 milyondan fazla göçmen gelmiş. Biden'ın saçmalamaları yanında Amerikan siyasetini en çok meşgul eden gündem de bu.

KANADA, KUDÜS VE İSVEÇ

İslam aleyhtarı olaylar da devam ediyor. Dün Kanada'nın Toronto kentinde namazdan çıkan Müslümanlara ateş açıldı ve beş kişi yaralandı. Bu arada İsrail'in Mescid-i Aksa'ya yaptığı baskınlar da devam ediyor. Dün 130 kişi yaralandı. Üç gün önce de İsveç'in Linköping kentinde Sıkı Yön lideri Rasmus Paludan, polis koruması altında Kur'an-ı Kerim yakmıştı. **Bu aralar birileri dünya yaşanmaz hale gelsin diye elinden geleni yapıyor.**

TURGUT ÖZAL'I UNUTAMADIK

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal da vefatının 29'uncu yıl dönümünde törenlerle anıldı. Özal döneminde Türkiye her alanda büyük bir sıçrama gerçekleştirmişti. Özal öldükten sonra Türkiye doksanlı yıllarda en karanlık günlerini yaşadı, zayıfladı ve küçüldü. **Özal'ın mirasını yeniden Cumhurbaşkanı Erdoğan ayağa**

kaldırdı. Dilerim bir daha öyle karanlık günler yaşamayız.

KILIÇDAROĞLU FETÖ'YÜ AKLADI

Cumhurbaşkanı adaylığı yoğun tartışma konusu olan Kılıçdaroğlu da Hrant Dink Vakfı'nı ziyaret ederek gerçek katillerin bulunmadığını söyledi. Kılıçdaroğlu'nun bu açıklaması da FETÖ'yü aklama ve onlara mesaj verme çabası olarak algılandı. Zira bu cinayetin tetikçisi de, FETÖ'cü azmettiricileri de hapisteler. Firariler ise yurtdışında Türkiye düşmanlığına devam ediyor. **Bu gerçekler ortadayken katillerin bulunmadığını söylemek anlaşılır gibi değil.**

Üretenden alın, betoncuya verin

Gerçekten durumun eleştirilecek bir yanı kalmadı.

Artık gülüyorum.

Başka yapacak bir şey yok.

Siz de gülün. Çünkü üzüle üzüle bir yere varamayacağımız ortada.

Aylar önce, Merkez Bankası'nın kasalarının boşaldığı ortaya çıkınca iş bilir iktidarımız hemen bir formül bulmuş ve ihracatçının ülkeye getirdiği dövizin yüzde 25'ini Merkez Bankası'nda bozdurma zorunluluğu getirmişti.

Son derece hatalı bir karar ve çok zararlı sonuçları olabilecek bu uygulamaya karşı pek sesini çıkaran olmasa da, ben bu köşede "Yapmayın, Bu durumda ihracatçı dövizini Türkiye'ye getirmez. Çift fatura çalışır. Parayı yurt dışında tutar. Böyle zorlamalar olmaz" demiştim.

Tabii ki, dinleyen olmamıştı.

Şimdi durum daha da vahimleşmiş olsa gerek ki, bu kez bu oran yüzde 40'a çıkarıldı.

İhracatçı bu kez ülkeyle kazandırdığı dövizin yüzde 40'ını Merkez Bankası'na verecek.

Böyle bir karar, 1 dolarlık ihracat yapabilmek için 80 centlik ithalat yapmak zorunda olan ihracatçıyı batırır, ihracat yapamaz hale getirir.

Bakın Türkiye'de imalat yapıp, ürünlerinin tamamını ABD'ye satan bir ihracatçı bana aynen şöyle yazmış:

"Sevgili Altaylı, bu karar bizim gibi binlercesine dokunacak. Biz üretim aşamasında kullandığımız malzemenin en az yüzde 80'ini döviz ile alıyoruz. O kadarla da kalmıyor. Yerli ürünler de artan enflasyon nedeniyle artık dolar ile fiyatlandırılıyor. Yerli taşeronlarla yaptığımız anlaşmalar da artık dövizle endeksli. Yurt dışındaki pazarlama giderlerim de haliyle döviz cinsinden. Ve şimdi ben ciromun yüzde 80'ini

Merkez Bankası'nda boz duracağım. Bu bana Türkiye'deki tesisi kapa, ya Polonya'da, Bulgaristan'a taşı ya da yıllardır ABD'deki iş ortaklarımızın yalvardığı gibi üretimi de Amerika'ya taşı demek. Emin olun ki, bu işi oraya taşısak çok daha rahat ederdik ama biz yıllarca bu ülkeye faydamız olsun, yıllardır beraber çalıştığımız emekçi kardeşlerimiz işinden gücünden olmasın diye burada kaldık. Galiba bize gidin diyorlar.”

Durum tüm sektörler için.

Bütün bir millet didinecek, çalışacak.

Parayı getirip Merkez Bankası'na koyacak!

Niye?

Üç beş müteahhit dolar üzerinden garanti ödemelerini almaya devam edebilsinler diye.

Koca ülkenin emeği yağma Hasan'ın böreği.

Yiye yiye bitiremediniz demek isterdim.

Ama galiba sonunda bitti.

Ama iyi bile dayandı.

Bangladeş dedik inanmadınız!

16.04.2022 - 10:37 Güncelleme: 16.04.2022 - 10:37

Geçenlerde iktidarın en yüksek sesi olan gazetelerden birinde, bir yazar “Memlekette gıda fiyatları artıyor diyorsunuz ama ihracatçılar yatlarını büyütüyor haberiniz var mı” manasına gelen bir yazı yazdı.

Okudum güldüm.

Yukarıda da dediğim gibi artık her şeye gülüyorum.

Çünkü memleketin ciddiye alınır tarafı kalmadı.

Bu yazıyı yazan hanımefendi ve tüm iktidar borazanları “Çin modeli kalkınma” naraları atarak, zayıf TL'yi marifet gibi savunma emri almışken, biz bu köşede “Bu Çin değil, Bangladeş modelidir” diye yazıyorduk.

Şimdi bunların anlattığı bu modeldir.

Zayıf TL nedeniyle içerde alım gücü düşer, düşük kurdan ötürü Türkiye ucuz bir üretim üssü haline gelir, işçinin, çiftçinin alın terini ucuza pazarlarsanız üreten değil ama bunu pazarlayan kazanır.

Şanslı olan üç kuruşa buralarda parya gibi çalışır, şansı olmayan o kadarını bile bulamaz.

Sınıflar arası uçurum giderek büyür.

Milletin çoluğu çocuğu kötü yola düşer, ahlak diye bir şey kalmaz.

Sefalet açlığa evrilir.

Sizin Çin modeli zannettiğiniz ve millete yutturmaya çalıştığınız modelin doğal sonucudur bu.

Bir de işin beteri, o üretimi kendi vatandaşımızın ucuz işgücü ile bile değil mülteci diye ülkeye sokulan, köle işgücü ile yapılıyor olmasıdır.

En vahimi ise bir grup “aç gezerin” bu durumu hala alkışlıyor olması, sözde liberal salakların ise hala bu meselenin özünü ya anlamamış olması ya da yalak ve satılmış oldukları için anlamamış gibi yapmasıdır.

Mazlumun zalimi

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy'deki değişimi, demokratik bir liderin “otokrat birine”, yavaş yavaş sayılmayacak bir hızla bir diktatöre dönüşmesini izliyor musunuz!

Dış tehdide maruz kalan her ülkede olduğu gibi, ülkenin hemen hemen tüm güçlerinin, yöneticinin arkasında toplanmasını fırsat bilen ve savaş ortamını kendi lehine bir yönetim biçimine düştürmeye başlayan Zelenskiy, hızla ülke içindeki muhalefeti yok etmeye, muhalif liderleri her ülkede sık sık kullanılan dış güçler bahanesiyle önce suçlayıp sonra içeri atmaya başladı.

Tüm ülke ve tüm siyaset üzerinde ciddi bir baskı kurdu.

Üstelik de bunu Batı'dan bulduğu büyük destekle yüzüstüce sürdürür oldu.

Bir yandan da tüm dünyayı bir savaşın içine çekmeye ve ABD adına bir vekalet savaşı yürüterek ABD desteğini kendi otokratik yönetiminin arkasına almaya çalıştığı aşikar.

Zelenskiy savaş ve milli tehdit bahanesinin arkasına sığınan her lider gibi “mazlum” bir milletin “zalim” diktatörü olma yolunda hızla ilerliyor.

Arkasında ise demokrasilerin yılmaz savunucusu ABD var.

Her yerde olduğu gibi.

Halkın değil devletin görevi

Türkiye'ye gelen, gönderilen ve kabul edilen mültecilere karşı toplumsal bir örgütlenmeye girişmek, yapılabilecek en büyük yanlış, bu mülteci meselesini tezgahlayanların amacına hizmet edecek en hatalı hareket tarzıdır.

Eğer gerçekten böyle bir şey planlayanlar var ise bu plana dahil olmayı düşünenler bu işten derhal vazgeçmeli, bu tip organizasyonlardan mümkün olduğunca uzaklaşmalıdır.

Kuvvetle muhtemel, bu organizasyonlar yani mültecilere karşı toplumsal örgütlenme ve sonrasında şiddete varabilecek eylemleri tetikleyenler yabancı istihbarat örgütlerinin ve Türkiye'yi karıştırmak isteyenlerin ajanlarıdır.

Bu sorunla mücadele etmek devletin görevidir.

Bizim yazılarımız devleti ve devleti yönetenleri uyarmaya, bu büyük soruna kamu yönetimi olarak çözüm bulunmasına yöneliktir.

İktidarın elinde "Th yine kandırıldık" dememesi içindir.

Birileri kendini devlet yerine koysun diye değil.

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Siyaseti sosyal medyada yapılan bir şey zannetmediğimiz zaman.